

Het Mullerthal

Een fantastische wandelwereld

Heeft het Groothertogdom Luxemburg eigenlijk meer te bieden dan taksvrije sigaretten, alcohol en goedkope benzine? Veel meer Belgen dan je zou denken komen er enkel om goedkoop en kort te shoppen. Jammer, want het Groothertogdom Luxemburg heeft meer troeven in huis dan je zou denken. Op natuurgebied en cultureel vlak kan je er heel wat beleven.

Tekst & foto's: Stefaan Bailleur

Het idyllische bruggetje boven de watervalletjes van de Schiessentümpel

HET MULLERTHAL OF KLEIN ZWITSERLAND

Op een boogscheut van België en Nederland stapten we drie dagen langs de 112 km lange *Mullerthal Trail*. Een onvergetelijke wandelervaring, waarbij de fantastische wereld van het Mullerthal of Luxemburgs Klein Zwitserland zich kenmerkt door vreemd gevormde rotsformaties die vaak verwijzen naar sagen en legenden. Stappend langs buitengewone kloven, sprookjesachtige bossen met klimplanten en mossen, kleine smalle mysterieuze paden, kronkelende heldere beekjes en uitgekapte trappen geraakten we maar niet uitgekeken op de schoonheid van het Mullerthal. Telkens stonden we versteld van de verborgen, kostbare schatten die het Mullerthal rijk is. In Larochette en Beaufort zijn indrukwekkende burchten getuigen uit het roemrijke verleden. Terwijl Echternach, hooggelegen in een bocht van de Sure, in de ban van Sint-Willibrord en haar legendarische springprocessie leeft.

TOERISTISCHE TREKPLEISTER ECHTERNACH

De driedaagse trektocht door Luxemburgs Klein Zwitserland vatten we aan in Echternach, de stad die in 698 door de Angelsaksische zendeling Willibrord werd gesticht. Gebouwen zoals de Romaanse basiliek met crypte en het praalgraf van Willibrord, de barokke benedictijnerabdij en

de oranjerie getuigen van een impressionant historisch verleden. Echternach is nu eenmaal de toeristische trekpleister van de streek. Op de Marktplatz strijken drommen toeristen neer, waar talrijke winkels, restaurants en cafés uitnodigen tot flaneren en verblijf. De *Mullerthal Trail* loopt dwars door de stadskern met oude patriciërshuizen, nauwe straatjes en de restanten van oude stadswallen, waardoor de stad haar middeleeuws karakter behoudt.

DE PROCESSIE VAN ECHTERNACH

Maar Echternach is vooral bekend om haar dansprocessie. Sinds de middeleeuwen vindt jaarlijks op de dinsdag na Pinksteren de Processie van Echternach ter ere van Sint-Willibrord plaats. De heilige Willibrord gold als een genezer van de Saint-Guy-kwaal: epilepsie. De deelnemers aan de processie van Echternach – ook wel de *springprocessie* genoemd en uniek in haar soort ter wereld – zijn aan elkaar vastgemaakt met witte zakdoeken en springen in de maat van de processiemars naar voren, afwisselend op hun linker- en rechtervoet. Dit is in 1947 zo ingesteld omdat het toenmalige ritme (drie stappen naar voren en twee terug) voor chaos zorgde. In november 2010 werd de springprocessie opgenomen in de lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed van UNESCO.

LES GORGES DU LOUP

Wat later staan we aan het busstation van Echternach, het officieel startpunt van de *Mullerthal Trail*. Er is keuze in overvloed om te wandelen. Je kan er aansluiten op route 1, die grotendeels door de machtige wouden en typische landschapselementen van de dorpen Mompach en Boursdorf loopt. Je kan ook de statige Rue Maximilien (route 2) volgen tot in Berdorf. We opteren voor route 2 en stappen meteen licht klimmend via een geplaveid pad tot de beruchte Wolfsschlucht. Deze kloof is beter bekend als *les Gorges du Loup*, een steil naar beneden lopende, gladde rotsspleet, waar het voetpad zich doorheen slingert en waar de door het bos zwevende ochtendnevel zorgt voor een extra mysterieus tintje. Vroeger vond de wolf bij gevaar in deze chaotische rotsen een ideaal toevluchtsoord.

BERDORFER KÄSE

Met de Tour de Malakoff en het Labyrinth blijven de mooie groene bemoste rotsformaties en kloven elkaar maar opvolgen. Een tijdlang volgen we kinkelend de Asbaach tot de Perekop, wellicht de bekendste en imposantste rotskloof, waarbij honderden trappen tussen twee rotsmuren ons gestaag op en neer sturen met een grandioos zicht. Eenmaal voorbij Hohlay, een plaats waar vroeger molenstenen uit de holten werden ontgonnen, loopt de *Mullerthal Trail* via de Breechkaul (een oud amfitheater)

verder door tot het dorp Berdorf. Het is meteen een geldig excuus om onze vermoeide benen te strekken en te proeven van de plaatselijke Berdorfer Käse gecombineerd met een Luxemburgse pinot blanc of pinot gris... Meer moet dat niet zijn om de eerste wandeldag af te sluiten!

FASCINERENDE ROTSMFORMATIES

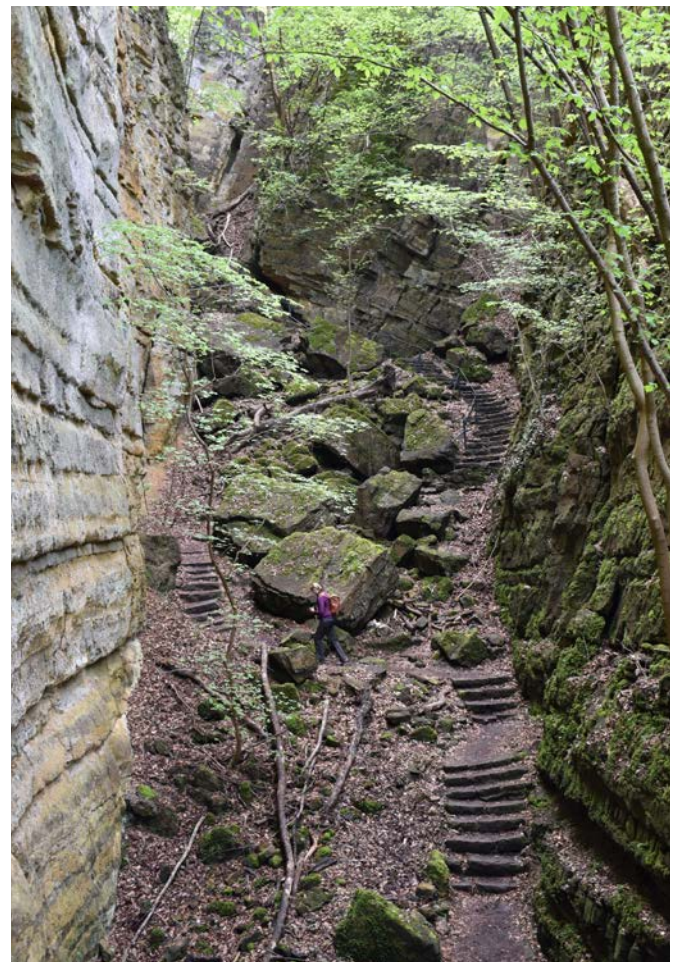
De hotelier van *Le Bon Repos* in Scheidgen had ons gewaarschuwd: route 2 van de *Mullerthal Trail* is de zwaarste, maar ook wel de avontuurlijkste. Bij het ontwaken voelen onze kuitspijeren stram, na een dagje stevig doorstappen. Vandaag lopen we vanuit Berdorf naar Müllerthal, het dorp dat haar naam ontleende aan de hele omgeving. De meeste toeristen kennen het plaatsje omwille van het beroemde houten bruggetje over de Ernztal en de Schiessentümpel, een kleine maar zeer schilderachtige waterval. En dan loopt het steil omhoog, het bosgebied van Schnellert in, waarbij we de uitstekende bewegwijzering (een rode M op een wit vlak) perfect kunnen volgen. Meteen beginnen klimmen is helemaal niet saai, want de route voert ons andermaal naar de fascinerende rotsformaties, die alle iets weg hebben van dieren- of trollenfiguren. Zo is er de Binzeltschlüff: af en toe moeten we er zelfs letterlijk doorheen of erover via een resem bruggetjes. Het loont de moeite om hier wat tijd te nemen om de rotsen te observeren, waarna het verder gaat langs de Predigtstuhl en de Werschrummschlüff. >>

Zicht op de toeristische trekpleisters van het charmante Echternach

In Hohlay werden vroeger molenstenen uit de holten van de rotsmuren ontgonnen

Via honderden trappen tussen twee rotsmuren is het klimmen en dalen in de Gorges du Loup

Op de grillige rotsformaties raak je maar niet uitgekeken

De 12^e-eeuwse burchtruiene van het slot van Beaufort is een bezoek waard

Op weg naar het Hallerbachtal

De Mullerthal Trail

Het 112 km lange wandelnetwerk van de *Mullerthal Trail* bestaat uit drie afzonderlijke lussen. Elke lus vormt een uitstekende uitvalsbasis voor een verkenning van dit fraaie stuk Luxemburgs Klein Zwitserland. De drie wandelroutes hebben elk hun eigen, specifiek karakter en worden in de folder van de trail beschreven van middelzwaar tot zwaar.

- Route 1 (middelzwaar) verbindt culturele bijzonderheden met de typische landschapselementen van de regio: rosten, bos en weiden.
- Route 2 (zwaar) gaat door het hart van Luxemburgs Klein Zwitserland en brengt de wandelaar langs de spectaculairste rotsformaties.
- Route 3 (middelzwaar) loopt tenslotte door de prachtige beekdalen van de Ernz Noir en de romantische burchten van Beaufort en Larochette.

Daarnaast kan je de *Mullerthal Trail* aanvullen met vier extra touren. Beginnen aan de routes is mogelijk in de verschillende dorpen van de regio. De wandelaars kunnen de wandelingen zelf samenstellen naar ieders persoonlijk kunnen of aansluiten op andere wandelwegen, zonder het volledige traject af te moeten stappen.

Meer info: www.mullerthal-trail.lu/nl

DE HERINGER MILLEN

We stappen verder via een rots- en boslandschap naar een van de spectaculairste en mooiste rots-spleten: de Kohlscheuer, de *kolenschuur*. Een nauwe doorgang loopt dwars door de spleten. Zo smal zelfs, dat we me onze rugzak vast komen te zitten. Wat verder volgt een nog veel smallere donkere gang. We vrezden vast te lopen op een dood punt, waarbij we op handen en voeten door de rotsspleet moeten. Absoluut niet aan te raden zonder zaklamp of voor mensen met claustrofobie. Het is middag als we de Heringer Millen bereiken. De oude watermolen huisvest een uitstekende brasserie en een bezoekerscentrum, waar je wandelschoenen kan huren.

IMPOSANTE BURCHTRUIENE

De laatste dag beslissen we het wat rustiger aan te doen en een stuk van route 3 te lopen tot in Larochette. Vanuit het dorp Müllerthal gaat de route richting Beaufort langs de romantische dalen van de Zwarte Ernz en het Hallerbachtal met zijn indrukwekkende steile rotswanden. Rustiger aan dus! Van Hallerbach loopt de *Mullerthal Trail* best avontuurlijk langs een vliedende beek naar de Haupesbach. Langs hier gaat het rechtstreeks naar het slot van Beaufort. Waanzinnig mooi, we kunnen niet nalaten deze 12^e-eeuwse burchtruiene te bezichtigen en de beroemde *Cassero*, een zwarte bessenlikeur te proeven die nog steeds in het slot wordt geproduceerd. Langs de Hallerbach verlaat de *Mullerthal Trail* Beaufort opnieuw, waarna we een tijdlang overwegend langs open landschap met aantrekkelijke stukken bos stappen, van Medernach tot in het schilderachtige dorp Larochette in het Luxemburgs ook *Fiels* genoemd). In Larochette wordt de wandelaar begroet door de imponerende burchtruiene Fels, die hoog boven het dorp uitrooft en een romantische aanblik biedt op het dorp. Ook hier is het de moeite waard een pauze in te lassen om wat rond te kijken. Op der Bleech in het dorpscentrum is er een groot horeca-aanbod, de ideale afsluiter van onze verkenning van de *Mullerthal Trail*. 🍷

Algemene info

Toeristische info

Visit Luxembourg – Luxembourg for Tourism

6, rue Antoine de Saint-Exupéry
L-1432 Luxembourg
(correspondentie) Postbus 1001
L-1010 Luxembourg
Tel.: +352(0)42/82.82.1
info@visitluxembourg.com
www.visitluxembourg.com

ORT Région Mullerthal – Petite Suisse Luxembourgeoise

10, Hoovelecker Buurchmuer
L-6418 Echternach
Tel.: +352(0)72/04.57.1
info@mullerthal.lu
www.mullerthal.lu

Wandelen

Naast de *Mullerthal Trail* voor de meer geofende wandelaar, biedt de regio Luxemburgs Klein Zwitserland uiteraard nog heel wat wandelmogelijkheden. Op de website van de toeristische dienst van het Mullerthal vind je een mooi overzicht met per wandelroute een kaartje, de afstand, de voorziene duur, de moeilijkheidsgraad en wat je in de omgeving vindt (accommodatie, restaurants, attracties).
*Meer info: www.mullerthal.lu/nl – Klik bij **Ontdekken** door naar **Wandelen**.*

Logeren

- De gids **Hôtels Réunis** presenteert 12 van de beste hotels in de regio Mullerthal – Petite Suisse Luxembourgeoise.
Meer info: www.hotelsreunis.lu.
- Wil je de *Mullerthal Trail* wandelen zonder bagage? Ideaal zijn dan de **Mullerthal Trail Hotels**, een samenwerking tussen drie hotels in de onmiddellijke omgeving van de *Mullerthal Trail* zorgen voor bagagetransport en uitstekende verblijfsaccommodaties.
Meer info: www.trailhotels.lu.
- Wij verbleven in **Hotel Bon Repos** in Scheigden. Het hotel is ideaal gelegen in de nabijheid van de *Mullerthal Trail* en heeft ruime kamers. Je geniet er van een uitstekende keuken en een uitgebreid ontbijtbuffet.
Hotel Bon Repos – 28, route d'Echternach – L-6250 Scheidgen – Tel.:

*+352(0)27.80.78 – info@lebonrepos.lu
– www.lebonrepos.lu.*

Top 5 bezienswaardigheden

- Naast een bezoek aan het **Schloss Beaufort**, een indrukwekkende feodale burchtruïne uit de 12^e eeuw, kan je er ook proeven van de huislikeuren *Cas-sero* (zwarte bes) en *Framboise des Bois* (bosframboos).
Schloss Beaufort – 24, Rue du Château – L-6313 Beaufort – Tel.: +352(0)83.66.01 – contact@beaufortcastles.com – www.beaufortcastles.com – Vanaf Pasen t/m 1 november alle dagen open van 09.00-18.00u.
- De 17^e-eeuwse gerestaureerde molen **Heringer Millen** is nu een bezoekerscentrum met een nog functionerend molenrad en een oude steenoven, waarin het molenbrood nog gebakken wordt. In het bezoekerscentrum vind je het Best of Wandern-testcentrum, waar je gratis wandelschoenen en -accessoires kan huren. Er is ook een uitstekende brasserie.
Heringer Millen – 1, Rue des Moulins – L-6245 Müllerthal – Tel.: +352(0)26/78.47.17 – info@heringermillen.lu – www.heringermillen.lu – www.best-of-wandern.de (doorklikken naar 'Wanderausüstung leihen').
- Je verneemt alles over de ontstaansgeschiedenis van de beroemde springprocessie van Echternach in het **Documentatiecentrum Springprocessie Echternach**, een klein museum gevestigd in een zijbeuk van de Sint-Willibrordbasiliek.
Sint-Willibrordbasiliek – Documentatiecentrum Springprocessie Echternach – L-6436 Echternach – Tel.: +352(0)72.02.30 – www.willibrord.lu – Vanaf palmzondag t/m 15 november alle dagen open van 10.00-12.00u en 14.00-18.00u – Bezoeken met gids kan je aanvragen via ORT Mullerthal (guidedtours@mullerthal.lu – www.mullerthal.lu).
- Het 11e-eeuws burchtcomplex van het **kasteel van Larochette** (Château de Larochette, ook bekend als Burg Fels) met het Criechinger Haus en het Château Meysembourg werd volledig gerestaureerd.

Château de Larochette – Montée du Château – L-7622 Larochette – Tel.: +352(0)83.74.97 –

- chateaudelarochette@pt.lu – www.visitlarochette.lu – Vanaf Pasen tot eind oktober alle dagen open van 10.00-18.00u.*
- Het thematisch museum in een **Romeinse villa** ligt op een site vlak bij het meer van Echternach en toont je met levensgrote figuren, maquettes en films het dagelijkse leven van de Romeinen in de 1^e-5^e eeuw.
Site Romeinse villa – 47a, Rue des Romains – L-6478 Echternach – Tel.: +352(0)26/72.09.74 – servicedespublics@mnha.etat.lu – www.mnha.lu – De toegang is gratis. Raadpleeg voor openingsuren en bezoeken met gids de website.

Culinair

- In het Mullerthal verrassen talrijke etablissementen je met hun culinaire hoogstandjes.
- Je geniet er van de geneugten van de lokale gerechtjes op basis van honing, likeuren, charcuterie en kazen die je terugvindt op **lokale markten**.
- Alle producenten van **streekproducten** uit het Mullerthal vind je terug op www.produzenten-mullerthal.lu.
- Kaasmakerij **Haff Schmalen-Brouwer** produceert de heerlijke *Berdorfer Käse*. Het gamma bevat o.m. jonge, belegen en oude hoevekaas. Diverse kruidenkazen en recent een *Geese Keise* (geitenkaas) vervolledigen het assortiment.
Haff Schmalen-Brouwer – 2, rue de Consdorf – L-6551 Berdorf – Tel.: +352(0)79.03.78 – mail@berdorfer.lu – www.berdorfer.lu – De kazen zijn te koop in de hoevewinkel.
- Al vier generaties lang produceert **Distillerie du Mullerthal** heerlijke eau de vies en likeuren
Distillerie du Mullerthal – Eduard Lies – 8a, rue de la Montagne – L-7681 Waldbillig – Tel.: +352(0)87.85.54 – info@difrulux.lu – www.difrulux.lu. Gratis degustatie is mogelijk na reservatie.

*Met dank aan Office Régional du
Tourisme Région Mullerthal – Petite
Suisse Luxembourgeoise*